

ΕΝΩΜΕΝΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ: Ο ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΑΙΩΝΑΣ ΗΤΑΝ ΕΝΑ ΕΜΦΡΑΓΜΑ

Ένας αιώνας μπορεί να αξιολογηθεί με βάση την απόσταση που υπάρχει ανάμεσα στο σύστημα αξιών και την καθημερινή του εφαρμογή. Όπως είναι γνωστό, η υποκρισία βρίσκεται ανάμεσα στη θεωρητική αναγνώριση των αξιών και στην καταστρατήγησή τους. Ε, λοιπόν, ο δικός μας αιώνας υπήρξε, ίσως, λιγότερο υποκριτικός από τους άλλους. Διακήρυξε κάποιους κανόνες συμβίωσης, σίγουρα τους παραβίασε, δέχθηκε, όμως, και δέχεται να δικάζονται δημοσίως οι παραβάτες. Αυτό μπορεί να μην εμπόδισε την επανάληψη των παραβιάσεων, είχε, όμως, κάποιες επιπτώσεις στην καθημερινή μας συμπεριφορά και στη δυνατότητα (που έχουν πολλοί και, σίγουρα, οι πολίτες του δυτικού κόσμου) να ζούμε περισσότερο καιρό, χωρίς να γινόμαστε θύματα ποικίλων αυθαιρεσιών. (...)

Δεν πέρασαν ούτε εκατό χρόνια από τότε που γελούσαμε με τις σουφραζέτες: δε λέω ότι οι γυναίκες πέτυχαν ολοκληρωτικά την αναγνώριση των δικαιωμάτων τους σήμερα, όμως θεωρείται βάρβαρη μια χώρα στην οποία οι γυναίκες δεν έχουν δικαίωμα ψήφου.

Μια και προσπαθούμε να βρούμε τα καλά, θα πρέπει να προσθέσουμε ότι στον αιώνα μας, περισσότερο απ' ό,τι σ' όλους τους άλλους, φροντίσαμε να μεγαλώσει η διάρκεια της ανθρώπινης ζωής. Βέβαια, δεν περιμένω από κάποιον να καταγράψει όλες τις περιπτώσεις καρκίνου που οφείλονται στη μόλυνση της ατμόσφαιρας. Τρομάζω, γιατί θα μπορούσε να τύχει και σε μένα, δεν ξεχνάω, όμως, τα εκατομμύρια των γυναικών που πέθαιναν στη γέννα, μέχρι που ο δόκτορας Semmelweiss έπεισε τις μαμές ότι ήταν αρκετό να απολυμαίνουν τα χέρια τους. Από τότε δεν πέρασαν ούτε εκατόν πενήντα χρόνια. Προηγουμένως, όμως, επί χιλιετίες οι γυναίκες πέθαιναν από τον «πυρετό της λεχώνας» σαν τις μύγες.

Στον αιώνα μας καταναλώνουμε περισσότερο τυπωμένο χαρτί απ' ό,τι σε οποιονδήποτε άλλον. Αναμφίβολα, ένα τεράστιο ποσοστό απ' αυτό το χαρτί είναι άχρηστο, επί αιώνες, όμως, οι ουτοπιστές πίστευαν ότι, αν οι άνθρωποι μάθουν να διαβάζουν, θα κάνουν ένα ποιοτικό άλμα. Βέβαια, αν όλοι

μάθουμε το πυθαγόρειο θεώρημα, αυτό δε σημαίνει ότι θα βελτιωθεί η ανθρωπότητα, εκείνοι, όμως, που σήμερα δεν έχουν τη δυνατότητα να το μάθουν, έχουν μέσο όρο ζωής τριάντα χρόνια κι αυτό δεν είναι σύμπτωση.

Στον αιώνα μας η επιτάχυνση στα τεχνολογικά και, γενικότερα, στα επιστημονικά επιτεύγματα γνώρισε ρυθμούς που για τους παλιότερους ήταν αδιανόητοι. Χρειάστηκαν χιλιάδες χρόνια για να περάσουμε από τη βάρκα που είχε το τιμόνι στο πλάι, στην караβέλα με το κυκλικό τιμόνι στο πίσω μέρος, από την αιολική ενέργεια στον κινητήρα εσωτερικής καύσης, ενώ σε λίγες δεκαετίες περάσαμε από το ζέπελιν στο αεροσκάφος, από τους έλικες στα τούρμπο κι από τα τούρμπο στους διαπλανητικούς πυραύλους. Μέσα σε λίγες δεκαετίες παρακολουθήσαμε το θρίαμβο της επανάστασης του Αϊνστάιν αλλά και την αμφισβήτησή της. Σ' αυτόν τον αιώνα οι άνθρωποι έχουν υπονομεύσει πιο άμεσα την επιβίωση του πλανήτη. Ένας τέλειος χημικός μπορεί να φανταστεί ένα τέλειο αποσμητικό, έχει, όμως, τώρα πλέον τη γνώση για να καταλάβει ότι αυτό το τέλειο αποσμητικό θα προκαλέσει την τρύπα του όζοντος. Μοναδική παρηγοριά, μικρή για την ώρα, είναι ότι μόνο σ' αυτόν τον αιώνα αναπτύχθηκε η οικολογία, δηλαδή η μελέτη του τρόπου με τον οποίο πολλές και διαφορετικές επιστημονικές επεμβάσεις μπορούν να καταδικάσουν σε θάνατο τη Γη. (...)

Ο αιώνας υποφέρει από άγχος, επειδή δεν ξέρει από ποιον πρέπει να αμυνθεί και με ποιον τρόπο: είμαστε πάρα πολύ ισχυροί, για να μπορέσουμε ν' αποφύγουμε τους εχθρούς μας. Ο αιώνας μας υπήρξε ο αιώνας του εμφράγματος.

Umberto Eco, Σημειώματα Σημειολογίας κ.ά., εκδ. Μαλλιάρης Παιδεία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να αποδώσετε την περίληψη του κειμένου (90-110 λέξεις)

25 μονάδες

B1. Στο κείμενο υποστηρίζεται ότι μέσα σε λίγες δεκαετίες παρακολουθήσαμε το θρίαμβο της επανάστασης της επιστήμης και της τεχνολογίας. Σχολιάστε την άποψη αυτή σε μία παράγραφο (80-100 λέξεων).

12 μονάδες

B2. «Ένας αιώνας...οι παραβάτες». Να βρεθεί η συλλογιστική πορεία που παρατηρείται στο παραπάνω απόσπασμα της πρώτης παραγράφου.

5 μονάδες

B3. Να εντοπίσετε τον τρόπο πειθούς της τρίτης παραγράφου.

5 μονάδες

B4. Να βρεθεί ο τρόπος ανάπτυξης της τελευταίας παραγράφου.

5 μονάδες

B5. Να σχηματίσετε τέσσερις νέες λέξεις (απλές ή σύνθετες), χρησιμοποιώντας το δεύτερο συνθετικό των ακόλουθων λέξεων: **επιτάχυνση, υπονομεύσει, καταλάβει, εξουδετερώσουμε.**

8 μονάδες

Γ. Ορίστηκες εκπρόσωπος του Λυκείου σου σε μια εκδήλωση που οργανώνει η Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του νομού σου, με θέμα "Επιστημονική έρευνα και κοινωνική ευθύνη". Παρουσίασε το κείμενο-ομιλία που θα εκφωνήσεις σε ακροατήριο νέων της ηλικίας σου, στο οποίο:

A) Θα εκφράζεις την αγωνία σου για το μέλλον της ανθρωπότητας, αν επαληθευθούν οι φόβοι πολλών συνανθρώπων μας και η επιστήμη «χωρισθεί της αρετής» και μετατραπεί σε «πανουργία».

B) Θα αναλύεις την ευθύνη των επιστημόνων και των κυβερνήσεων, ώστε να αποφευχθεί αυτή, η εφιαλτική για την ανθρωπότητα, εξέλιξη.

Το κείμενό σου να μην υπερβαίνει τις 600 λέξεις.

40 μονάδες

ΚΑΛΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ!!